

ΑΣΗΜΕΝΙΑ ΣΕΙΡΑ

—•••••—

Σημειώσεις
ενός πλασιέ γυναικών

ΤΖΟΡΤΖΙΟ ΦΑΛΕΤΙ

Σημειώσεις
ενός πλασιέ γυναικών

Μετάφραση
ANNA ΠΑΠΑΣΤΑΥΡΟΥ

ΩΚΕΑΝΙΔΑ

*Στη Μαρτσέλα και στον Κοράντο
που δεν έφυγαν ποτέ*

Τίτλος πρωτοτύπου:
Giorgio Faletti, *Appunti di un venditore di donne*

1η έκδοση: Απρίλιος 2012

Μετάφραση από τα ιταλικά: Άννα Παπασταύρου
Επιμέλεια - Τυπογραφική διόρθωση: Αρετή Μπουκάλια

© 2010, Baldini Castoldi Dalai editore S.p.A. – Milano

© 2012, για την ελληνική γλώσσα

Εκδόσεις Ωκεανίδα ΑΕ

Σολωμού 25, 106 82 Αθήνα, τηλ. 210.38.27.341

e-mail: info@oceanida.gr

www.oceanida.gr

Ηλεκτρονική στοιχειοθεσία-Σελιδοποίηση: Εκδόσεις «Ωκεανίδα»

Εκτύπωση: Μ. Σπύρου & Σία ΑΕ

Βιβλιοδεσία: Βιβλιοδομή ΑΕ

ISBN 978-960-410-658-5

*Σύμφωνοι, ας το φάμε.
Αδάμ και Εύα*

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Εμένα με λένε Μπράβο και δεν έχω πούτσο.

Αυτό μπορούσε να είναι το διαπιστευτήριό μου. Το γεγονός ότι κυκλοφορώ με παρατσούκλι αντί για ένα κανονικό όνομα δε σημαίνει τίποτα. Ο καθένας είναι αυτό που είναι, πέρα από τα απόνερα της γραφειοκρατίας που σέρνει πίσω του σαν τις σερπαντίνες από αποκριάτικο ξενύχτι. Η ζωή μου δεν επρόκειτο ν' αλλάξει ούτε κατά μία κεραία, ό,τι όνομα κι αν έδινα μαζί με το χέρι που θα έτεινα για χειραψία. Τίποτα περισσότερο και τίποτα λιγότερο. Ούτε μια ανηφόρα ούτε μια κατηφόρα, ούτε ένα κομμάτι θάλασσας γαλήνιας ή φουρτουνιασμένης που να σου κόβει την ανάσα ή που να νοσταλγείς το κοντανάσασμά της. Το να μην έχεις ένα όνομα ήταν ένας ευεργετικός κώνος σκιάς όπου μπορούσες να κρυφτείς, ένα πρόσωπο ακαθόριστο, θολό, μια μορφή που μετά βίας γίνεται αντιληπτή, το τίποτα, ο κανένας. Αφότου εγώ ήμουν αυτός που ήμουν, μια παρόμοια κατάσταση περιλάμβανε στη συγκεκριμένη περίπτωση όλα όσα μου χρειάζονταν, χωρίς επιλογές και χωρίς εξαιρέσεις.

Όσον αφορά εκείνη την άλλη ανατομική λεπτομέρεια, αξίζει να σταθούμε λίγο σ' αυτήν.

Δε γεννήθηκα έτσι.

Δεν άστραψε κάποια στιγμή στο παρελθόν το σαστισμένο βλέμμα κάποιου γιατρού καθώς με είδε να βγαίνω από την περίοπτη σχισμή ολότελα απροίκιστος, ούτε η απελπισμένη του ματιά σε μια μάνα εξουθενωμένη ακόμα από την τελευταία, οριστική εξώθηση του τοκετού. Δεν καταγράφηκαν χάρδια και τρυφερότητες προς ένα μωρό στιγματισμένο από μια αναπηρία τουλάχιστον ιδιόμορφη και επιδεικτική καυστικών σχολίων στα χρόνια που θα ακολουθούσαν. Ούτε τραγικές εφηβικές εκμυστηρεύσεις με το κεφάλι σκυφτό και τα μάτια κάτω, πρόθυμα να απομνημονεύσουν στην εντέλεια τις μύτες των παπουτσιών.

Όταν ήρθα στον κόσμο όλα ήταν στη θέση τους. Και με το παραπάνω, θα έλεγα, υπό το φως των γεγονότων που ακολούθησαν. Και μέχρι μια συγκεκριμένη μέρα, εκείνο το όλα στη θέση τους υπήρξε πηγή ποικίλων εκδηλώσεων αμηχανίας από κάποιες ριψοκίνδυνες και παρορμητικές κυρίες και δεσποινίδες που πήγαιναν γυρεύοντας. Εγώ πάντα πίστευα πως αυτό ήταν δικό τους πρόβλημα.

Το πώς και το πότε και το γιατί δε θα αποτελέσουν στο μέλλον αντικείμενο μελέτης για τους ιστορικούς. Απλώς αντιλήφθηκα το λάθος άτομο τη λάθος στιγμή. Αμαρτία εξομολογουμένη..., αν μπορεί σε κάτι να χρησιμέψει αυτό. Στο να το αναγνωρίσω δηλαδή, όχι για να παραπονεθώ. Η σειρά των πραγμάτων στη ζωή του καθενός είναι αυτή που είναι και τέρμα. Μερικές φορές δεν υπάρχουν τρόποι και λόγοι για να φερθεί κανείς διαφορετικά. Ή, αν υπάρχουν, στην περίπτωση μου στάθηκε δύ-

σκολο να εντοπιστούν. Τώρα, ακόμα και η απλή υπόδειξη ενός γιατί θα ήταν απλώς μια επιπλέον καρφίτσα στο μικρό ξόανο βουντού που έχει τη φάτσα μου.

Μια νύχτα, από κείνες που σημαδεύονται απ' το χρόνο, βρέθηκε κάποιος που με ένα καλοακονισμένο λεπίδι και κάμποση οργή και σαδισμό με κατάντησε όπως είμαι σήμερα. Με παράτησε καταγής φαρδύ πλατύ, με μια κηλίδα αίμα ν' απλώνεται στο παντελόνι, και στο στόμα μια φωνή ολοένα να λιγοστεύει και να γίνεται φύσημα, όσο η κηλίδα γινόταν κραυγή. Μ' έδιωξαν από το θέατρο και εξαναγκάστηκα να περάσω από το πάλκο στο πλήθος των θεατών. Πεταμένος στην τελευταία σειρά, θα έλεγα. Κι όμως ο πόνος εκείνης της ξυραφιάς δεν ήταν τίποτα μπροστά στον πόνο του χειροκροτήματος.

Μέχρι τότε μιλούσα για αγάπη από συμφέρον και έκανα σεξ από προσωπική ευχαρίστηση. Τώρα βρισκόμουν σε μια κατάσταση όπου δεν ήμουν πια υποχρεωμένος να υπόσχομαι εκείνη την αγάπη, γιατί δεν ήμουν πια σε θέση να πάρω σε αντάλλαγμα το χρηματικό της αντίτιμο. Το σεξ, ακριβώς.

Το κορμί ενός άντρα δε μου έλεγε τίποτα κι απ' τη μεριά μου δεν είχα τίποτα να προσφέρω στο κορμί μιας γυναίκας.

Περιέργως, παρεισέφρησε η γαλήνη. Πάνε οι ανηφοριές και οι κατηφοριές, τώρα ίσιωμα μοναχά. Πάνε πια οι ήρεμες ή οι τρικυμισμένες θάλασσες. Τώρα μόνο η χλεύη της μπουνάτσας, που δε φουσκώνει κι ούτε σκίζει πανιά. Τώρα που δεν υπήρχε πια λόγος να τρέχω, είχα τη δυνατότητα να κοιτάζω γύρω μου και να βλέπω πώς γύριζε σ' αλήθεια ο κόσμος.

Αγάπη και σεξ.

Ψέματα και ψευδαισθήσεις.

Μια στιγμή από το ένα και μια στιγμή από το άλλο. Κι έπειτα, δρόμο, σε αναζήτηση του επόμενου λιμανιού, του επόμενου προορισμού που καρφωνόταν στο μυαλό σαν λύση απελπισίας. Με τη μύτη, με τη διαίσθηση, ψηλαφιστά. Τυφλοί, κουφοί και μουγκοί, με μοναδική βοήθεια την αφή και την όσφρηση, ύστατο σύνορο του ενστίκτου.

Όταν ανέκτησα την όρασή μου, την ακοή και τη μιλιά, συλλογίστηκα και κατάλαβα.

Αμέσως μετά αποδέχτηκα.

Την επόμενη χρονική στιγμή έδρασα.

Από τότε χύθηκε αίμα, μικρής αξίας πρώτη ύλη σε οποιοδήποτε μέρος του κόσμου. Άνθρωποι πέθαναν, κι ίσως ν' άξιζαν ακόμα λιγότερα. Κάποιοι από τους υπαίτιους πλήρωσαν, άλλοι την έβγαλαν καθαρή. Όπως όλα τα πράγματα που βρίσκουν ένα τέλος στο θάνατο, έτσι κι αυτή η ιστορία έχει ένα δικό της ασήμαντο ξεκίνημα.

Όλα άρχισαν όταν κατάλαβα ότι υπήρχαν γυναίκες διατεθειμένες να πουλήσουν το κορμί τους για να βγάλουν λεφτά κι όταν αντιλήφθηκα πως υπήρχαν άντρες διατεθειμένοι να ξοδέψουν τα λεφτά τους προκειμένου ν' αποκτήσουν εκείνο το κορμί.

Χρειάζεται απληστία ή μνησικακία ή κυνισμός για να βρεθείς στη μέση μιας τέτοιας συναλλαγής.

Εγώ τα είχα και τα τρία.

Απρίλης 1978

Όταν εγώ κι ο Ντειτόνα βγαίνουμε στο δρόμο έχει ξημερώσει.

Σταματάμε στο πεζοδρόμιο, δυο βήματα ο ένας απ' τον άλλον, ν' ανασάνουμε τον δροσερό πρωινό αέρα, που ακόμα και σε μια μεγάλη πόλη δίνει την εντύπωση πως είναι καθαρός. Στην πραγματικότητα, η εισπνοή στο Μιλάνο είναι μια ανάσα βαριά, ακριβώς σαν τα χνότα που λογικά πρέπει να έχουμε κι εμείς αυτή τη στιγμή. Το μόνο πράγμα που είναι γνήσιο και καθαρό είναι η αυθυποβολή, αλλά κι έτσι ζεις.

Ο Ντειτόνα ανοίγει τα χέρια στην έκταση, χασμουριέται και τεντώνεται.

Σαν ν' ακούω ένα τρίξιμο που έρχεται από τη ράχη του, ίσως όμως να είναι μονάχα η ιδέα μου. Στο πρόσωπο έχει τα σημάδια της περασμένης νύχτας που έπαιζε πόκερ και ρουφούσε κόκα. Είναι μες στη μαστούρα, φαίνεται από το παιχνίδι των μυών που συσπώνται στο σαγόνι. Το διπλογυριστό τσουλούφι που του σκεπάζει τη φαλάκρα, σαν κόλπο ταχυδακτυλουργού μαζί με λακ, έχει υποχωρήσει

λίγο και του κρέμεται στο πλάι, σαν τριχωτό μπερεδάκι. Είναι κάττωχος κι έχει δυο μαύρους κύκλους γύρω από τα μάτια. Το μουστάκι τον κάνει να φαντάζει σαν κάτι ήρωες κινουμένων σχεδίων, εκείνους τους νευρωτικούς και μοχθηρούς, που άθελά τους καταλήγουν να γίνονται κωμικοί.

Φέρνει το χέρι του στο πρόσωπο, τραβάει το μανικέτι, που το έχει ρελιάσει μια νύχτα αγρύπνιας, και κοιτάζει την ώρα.

«Χριστέ μου, κοντεύει έξι».

Ο Ντεϊτόνα το λέει λες κι είναι πρόβλημα. Λες και γι' αυτόν είναι εξαίρεση να είναι ακόμα ξύπνιος τέτοια ώρα. Λες κι έχει να λογοδοτήσει για τη ζωή του σε κάποιον εκτός από τον εαυτό του και μερικές φορές και την αστυνομία. Αφήνει το χέρι του να πέσει και το ρολόι εξαφανίζεται. Εκείνο το ρολόι ενέπνευσε το παρατσούκλι του. Εδώ και χρόνια φοράει ένα Ρόλεξ Ντεϊτόνα χρυσό, μοντέλο Πολ Νιούμαν.

Όταν το φοράει.

Αυτή η λεπτομέρεια διευκολύνει πολύ να ξεχωρίσεις τις μαύρες περιόδους του από τις καλές. Αρκεί να παρατηρήσεις τον καρπό του αριστερού του χεριού. Αν δεν υπάρχει ρολόι, σημαίνει ότι είναι κρατημένο στο ενεχυροδανειστήριο. Κι αν είναι κρατημένο εκεί, πάει να πει πως ο Ντεϊτόνα έχει ανασκουμπωθεί όπως μπορεί να το πάρει πίσω. Χωρίς να λεπτολογεί ιδιαίτερα στα μέσα και στις μεθόδους.

Πάντως τώρα το ρολόι υπάρχει κι αυτός, απόμαχος, επιστρέφει από μια ξέφρενη νύχτα και από μια τυχερή παρτίδα πόκερ. Μετά το κλείσιμο, σταθήκαμε στο σαλο-

νάκι του κλαμπ Άσκοτ, ακριβώς δίπλα στο μπαρ. Αυτός, ο Σέρτζιο Φάντι, ο Γκόντιε, ο Ματέο Σάνα, επιλεγόμενος Σαναντόνιο, κι εγώ. Ο Μπονβέρντε, ο ιδιοκτήτης, έφυγε με τη γυναίκα του αμέσως μετά τον τελευταίο θεατή κι άφησε στον Τζουλιάνο, το διευθυντή, το καθήκον να κλείσει το μαγαζί. Χωρίς να νοιαστεί για το τι θα συνέβαινε μετά την αποχώρησή του από τη σκηνή. Μείναμε εκεί, ν' ανασαίνουμε τα κατάλοιπα μιας μυρωδιάς από ετερόκλητους ανθρώπους, μες στην υγρασία μιας μοκέτας που έχει χρόνια να αεριστεί και μυρίζει σανό. Βγήκαν και τα χαρτιά στη μόστρα, τα τσιγάρα και κάνα μέτρο κοκαΐνη.

Οι ώρες, τα τσιγάρα και τα χαρτιά σώθηκαν κι όταν η κόκα έγινε μοναχά μια ανάμνηση, ο Ντεϊτόνα κατέληξε ο αδιαμφισβήτητος πρωταγωνιστής της φάσης. Το μεγάλο κόλπο ήταν ένα καρέ του εννιά που έπεσε στο τραπέζι σαν κεραυνός για να τσακίσει ένα φουλ σερβί και μια κέντα. Και να του χαρίσει την πιο γερή μπάζα της βραδιάς.

Σαν να είχε διαβάσει τη σκέψη μου, ο Ντεϊτόνα γυρίζει προς το μέρος μου.

«Μεγάλη κωλοφαρδία απόψε. Μου χρειαζότανε».

Χαμογελάω, παρότι προσπάθησα να μην το κάνω. Γυρίζω το κεφάλι για να δω την κίνηση, αβέβαιη ακόμα, του πρωινού. Λίγα αυτοκίνητα κυλούν νωχελικά στην οδό Μόντε Ρόζα. Στο εσωτερικό διακρίνονται φαντάσματα τρομαγμένα που επιστρέφουν και φαντάσματα που έχουν την ψευδαίσθηση πως είναι τρομαχτικά, τα οποία βγαίνουν προς την καθημερινή τους καταδίκη. Ως παρατηρητής, έχω την εντύπωση ότι ο Ντεϊτόνα προμήθευσε στην τυφλή θεά ένα όνομα και μια διεύθυνση, με κάποιο κολπά-

κι δεξιοτεχνίας όχι εντελώς ανεπίληπτο. Όχι κατά τη γνώμη μου, τουλάχιστον. Όμως δεν είναι δική μου δουλειά. Εγώ δεν παίζω, κατά συνέπεια δεν κερδίζω και δε χάνω. Εγώ ανέκαθεν ήμουν ο θεατής που βλέπει, και κοιτάζει τη δουλειά του. Αυτός, από κανόνας ζωής, έγινε με τον καιρό μια ευχάριστη συνήθεια. Ζεις καλύτερα και, σε κάποιους χώρους μάλιστα, ζεις απλώς – τελεία.

Γυρίζω σ' εκείνον.

«Κωλοφαρδία, δε λες τίποτα. Πόσα κέρδισες;»

Ο Ντεϊτόνα με τσεκάρει για να δει αν υπάρχει ειρωνεία στο πρόσωπό μου. Δε βλέπει κάτι τέτοιο ή ίσως προτιμά να μην το βλέπει. Χώνει το χέρι στην τσέπη, χωρίς να το τραβήξει, σαν να έφτανε ένα άγγιγμα για να μετρήσει τα λεφτά. Μου φαίνεται πως βλέπω τα χοντρούλα και τριχωτά του δάχτυλα να τσαλακώνουν τα χαρτονομίσματα με μια κίνηση τραχιά που συνηθίζεται με το εύκολο χρήμα.

«Ένα οχτακόσια, πάνω κάτω».

«Μπάζα γερή».

«Πράγματι. Μπάζα γερή στο δόξα πατρί».

Τρίβει τα χέρια του ικανοποιημένος κι εμένα μου έρχεται να σκεφτώ πως κάποια ανθρώπινα πλάσματα δυσκολεύονται πάρα πολύ να διδαχτούν από τα λάθη τους. Όσο δυσκολεύομαι κι εγώ να μη χαμογελάσω πάλι. Μια φορά, σε μια παρτίδα με τύπους όχι στο μπόι του, επειδή έλεγε και ξανάλεγε εκείνη τη φράση ο Ντεϊτόνα, έφαγε μια ξεγυρισμένη γροθιά στη μούρη από έναν πιο ψηλό, πιο χοντρό και πιο οπλισμένο από εκείνον. Χωρίς τη δυνατότητα ν' αντιδράσει, για προφανείς λόγους. Περιφερόταν κάμποσο καιρό μ' ένα μάτι μαυρισμένο που τον έκανε να μοιάζει με στρουμπουλό και θλιμμένο σκυλί

Δαλματίας. Και μια ουρά από ειρωνικά γελάκια να τον ακολουθεί όπως η ουρά του νυφικού τη νύφη.

Πίσω από την πλάτη μας σκάνε μύτη οι άλλοι.

Ανεβαίνουν τη σκάλα κάτω από μια επιγραφή που τη νύχτα γίνεται κάλεσμα για να κατεβείς στο κλαμπ Άσκοτ, τον αδιαμφισβήτητο ναό του μιλανέζικου καμπαρέ. Στους τοίχους, στα πλαϊνά των φθαρμένων σκαλοπατιών είναι κολλημένες οι αφίσες των μεγάλων που στο ξεκίνημα της καριέρας τους πέρασαν από κείνα τα τείχη, στάθηκαν σ' εκείνα τα τραπέζια, κάτω από εκείνα τα φώτα. Κάθε μέρα, στο δρόμο, δίπλα στην είσοδο του μαγαζιού, τοποθετείται μια φωτεινή γυάλινη προθήκη, που αναγγέλλει τα ονόματα όσων εμφανίζονται.

Ένα παρελθόν διαπραγματεύσεων, ένα ένδοξο μέλλον κι ένα ελπιδοφόρο παρόν. Όλα συγκεντρωμένα στο παλιό αξίωμα ότι στο Μιλάνο, μετά από κάποια ώρα της νύχτας, κυκλοφορούν μόνο μπάτσοι, καλλιτέχνες, φονιάδες και πουτάνες.

Το δύσκολο ήταν ανέκαθεν να ξεχωρίσεις ποιος είναι ποιος.

Τελευταίος βγαίνει ο Τζουλιάνο. Καθυστερεί κλείνοντας ένα ρολό που σφραγίζει οριστικά το κλαμπ Άσκοτ και το προστατεύει από τη ρύπανση της μέρας.

Οι άλλοι μάς προφταίνουν.

Ο Γκόντιε πλησιάζει τον Ντεϊτόνα και του βάζει το δείκτη και τον μέσο σαν ανοιχτό ψαλίδι στο λαιμό.

«Τακ! Σ' έπιασα. Πολύ λώκο, ρε αδερφέ».

Ο Γκόντιε έχει έναν τρόπο να μιλάει και να χειρονομεί γραφικό, θα έλεγα. Απεικονίζει πολύ καλά το χώρο, το χρόνο και τον κόσμο με τον οποίο συγχρωτίζεται. Αυτό

τον κύκλο των ατόμων που εκφράζονται μ' ένα γλωσσικό ιδίωμα που θα είχε την απαίτηση να είναι αναγνωρίσιμο, αν όχι πρωτότυπο. Αρκεί να αντιστρέψει τις συλλαβές των λέξεων, κι ο σκύλος γίνεται λόσκυς, το πράμα γίνεται μάπρα, και η μπάζα γίνεται ζάμπα. Και ο Ντιέγκο, το πραγματικό του όνομα, γίνεται Γκόντιε.

Ο Γκόντιε, για την ακρίβεια.

Απλοϊκός και ίσως και λίγο βλάκας. Όμως ο καθένας φέρει τα διάσημα που φρονεί.

Ο Ντεϊτόνα του σπρώχνει απότομα το χέρι.

«Τι λώκο λες, ρε. Δεν ξέρετε να παίζετε, ρε. Κι εσύ λιγότερο απ' όλους».

Ο Γκόντιε τον σπρώχνει απ' τον αγκώνα.

«Χέσε μας, ρε. Μην ξεχνάς ότι στο Λας Βέγκας ήμαστε μόνο εγώ κι ο Στιβ ΜακΚουίν».

Το χιούμορ είναι το γνωστό, λίγο επαναλαμβανόμενο, άλλοτε εμπνευσμένο κι άλλοτε έναυσμα για το χιούμορ των καλλιτεχνών που επιδεικνύουν την τέχνη τους στο Άσκοτ κάθε βράδυ.

Ο Τζουλιάνο μας προφταίνει. Κι αυτός, όπως κι εγώ, δε συμμετείχε στο παιχνίδι. Στην πλάκα ναι, αλλά έξω απ' το παιχνίδι. Νομίζω πως τσέπωσε και το χαρτζιλικάκι του, επειδή μας διέθεσε το χώρο. Αλλά, ως συνήθως, εγώ δεν ανακατεύομαι.

«Λοιπόν, τι κάνουμε;»

Ο Σέρτζιο Φάντι, μέτρου αναστήματος, αδύνατος, φαλακρός, με μυταρόλα, κοιτάζει την ώρα. Όλοι ξέρουμε τι ετοιμάζεται να πει.

«Εγώ μόλις που προλαβαίνω να πάω σπίτι, να κάνω ένα ντους και να πάω στο γραφείο τρέχοντας».

Ο Σέρτζιο είναι ο μόνος που έχει μια σοβαρή δουλειά. Ασχολείται με τη μόδα και το τσαλακωμένο αλλά κομψό κοστούμι του το επιβεβαιώνει. Κανείς δεν ξέρει πώς καταφέρνει να συνδυάζει τις νύχτες φουέγο και ροκ 'ν' ρολ με μια εμπορική δραστηριότητα, νά όμως που τα καταφέρνει. Η μοναδική ένδειξη των αποτημάτων του είναι δυο μαύροι κύκλοι, σαν σουτιέν, σήμα κατατεθέν στο μούτρο του.

Ο Ματέο Σάνα χασμουριέται. Έπειτα στρώνει τα ατίθασα γένια του, όπου αρχίζουν να φαίνονται κάποιες λευκές νευρώσεις, όπως και στα μαλλιά.

«Εγώ πάω να μου φτιάξει ο Γκατούλο ένα καπουτσίνο».

Ο Γκόντιε του βάζει κι αυτός τα δάχτυλα στο λαιμό σαν ψαλίδι. Με την τόσο μιλανέζικη φωνή του, που θυμίζει καρτούν, συμφωνεί με την πρόταση.

«Τσακ! Μαζί σου. Τα βλέπω και κάνω ρελάνς. Καπουτσίνο με μπριός».

Ο Τζουλιάνο κοιτάζει εμένα και τον Ντεϊτόνα.

«Εσείς οι δυο θα 'ρθετε;»

Ο Ντεϊτόνα χτυπάει με το δείκτη την ανάστροφη του χεριού του.

«Εγώ πάω πάσο».

Κουνάω το κεφάλι.

«Παρομοίως. Εγώ πάω στο καλύβι μου».

Βλέπουμε και τους τέσσερις να απομακρύνονται και να πλησιάζουν την BMW528 του Σέρτζιο Φάντι, ο οποίος τελικά ενέδωσε. Ο Γκόντιε μιλάει χειρονομώντας ζωηρά, όπως πάντα όταν είναι λίγο φτιαγμένος. Μπαίνουν μέσα και, μες στο σαματά που κάνουν οι πόρτες κλείνοντας, η μηχανή παίρνει μπροστά, φτύνοντας από την εξάτμιση

ένα γαλαζωπό καπνό. Το αμάξι βγαίνει από το πάρκινγκ και κατευθύνεται προς την πλατεία Μπουοναρότι, με κατεύθυνση το ζαχαροπλαστείο Γκατούλο, στην Πόρτα Λοντοβίκα.

Τους βλέπω να μπαίνουν συγχυσμένοι στο μαγαζί, το οποίο όσο να φτάσουν εκείνοι, θα έχει γεμίσει με κόσμο που παραγγέλνει καπουτσίνο και μπριός. Κόντρα στις αρχικές τους προθέσεις, θα ζητήσουν ενδεχομένως τρία ουίσκι κι ένα Καμπάρι, κάνοντας καμιά δεκαριά κεφάλια να στραφούν προς το μέρος τους. Ύστερα θα πάνε στα σπίτια τους και, για να κοιμηθούν θα πάρουν ένα Στεντόν, ώστε να καταπραΰνουν και τις συνέπειες της κόκα και την ταχυκαρδία που προκαλεί η αμφεταμίνη με την οποία σίγουρα αναμείχτηκε. Η νύχτα τέλειωσε κι όπως γίνεται πάντα, κάποια ζωντανά γυρίζουν πίσω στη φωλιά.

Εγώ κι ο Ντεϊτόνα ξαναβρισκόμαστε στο πεζοδρόμιο, πάλι μόνοι.

«Ξέρεις τι μας χρειάζεται για να τελειώσει ωραία μια τυχερή βραδιά;»

«Όχι».

Κι όμως το ξέρω. Το ξέρω πολύ καλά. Αλλά θέλω να τον ακούσω να το λέει αυτός.

Ο Ντεϊτόνα με κοιτάζει με το τσουλούφι αλέ ρετούρ στο κρανίο και με μάτια που γυαλίζουν, όσο μπορούν να γυαλίζουν μετά από μια νύχτα αγρύπνιας. Ύστερα δείχνει με το κεφάλι του ένα σημείο στην απέναντι πλευρά του δρόμου.

«Μια ρομαντική περιήγηση στον κόσμο μ' εκείνο το ωραίο νιμού».

Χαμογελάω, αυτή τη φορά χωρίς να πρέπει να κρύβομαι.

Μπροστά στο κλαμπ Άσκοτ, υπάρχει ένα κτίριο γραφείων πιασμένο όλο από την Κόστα Μπρίτεν. Είναι τέσσερις όροφοι που καταλαμβάνουν ένα μεγάλο μέρος του οικοδομικού τετραγώνου. Από τη γωνία με την οδό Τεμπέστα μέχρι πιο μακριά από μας, προς την πλατεία Λότο. Τσιμέντο, μέταλλο και τζάμια. Και λάμπες πάντα αναμμένες φωτίζουν ταβάνια και έρημα γραφεία, για να θυμίζουν ότι σ' αυτή την πόλη ακόμα κι όταν αναπαύεται κανείς σκέφτεται τη δουλειά.

Από την τζαμόπορτα βγήκε μόλις μια συντροφιά. Είναι οι καθαρίστριες. Έχουν αδειάσει καλαθάκια, έχουν κάνει ηλεκτρική και καθαρίσει τουαλέτες, ισοβίτισες της νύχτας που ξεθεώνονταν ως τώρα για να τα βρουν όλα ταχτοποιημένα οι ισοβίτες της μέρας. Μια-δυο εξαφανίστηκαν αμέσως, στο κάλεσμα ενός κρεβατιού ή ενός προγεύματος. Οι άλλες χασομέρησαν μιλώντας, ίσως με την ίδια τη δική μας αίσθηση ότι τον αέρα, τούτη την πρωινή ώρα, αξίζει τον κόπο να τον ανασαίνεις. Ανάμεσά τους είναι και μια που έχει σταματήσει για ν' ανάψει τσιγάρο, λίγο πιο απόμερα από τις άλλες. Είναι ψηλή και λεπτή και τα ασουλούπωτα ρούχα δεν καταφέρνουν να κρύψουν μια κάποια χάρη. Τα μαλλιά της είναι μακριά και καστανά και το πρόσωπο είναι καθαρό, γεμάτο φως.

Και καρτερικό.

Τη δείχνω κι εγώ με το κεφάλι.

«Εκείνη εκεί;»

«Ναι. Κόμματος, ε».

Κοιτάζω τον Ντεϊτόνα, ο οποίος ήδη μέσα στο κεφάλι του ζει μια ταινία. Και σίγουρα όχι ταινία που θα μπορούσε να προβληθεί σε κινηματογράφο της λεωφόρου Βιτόριο.

«Πόσο πάει, για σένα;»

«Μια κατοστάρια, αν μου καθότανε».

Εκατό χιλιάδες λιρέτες είναι ένα καλό ζευγάρι παπούτσια, έτσι που πάνε τα πράγματα σήμερα. Και πάνε κατὰ διαόλου, όλο και πιο γρήγορα.

«Με δύο κατοστάρια θα κάτσει».

Ο Ντεϊτόνα γουρλώνει τα μάτια. Δεν αμφισβητεί τα λόγια μου, το ποσό αμφισβητεί.

«Κάτσε ρε, δύο κατοστάρια».

«Εκατόν πενήντα αυτή και πενήντα εγώ».

«Είσαι πολύ μαλάκας».

Τον κοιτάζω, όπως θα μπορούσα να κοιτάζω ένα μετανάστη με χαρτονένια βαλίτσα.

«Είναι έξι το πρωί, είσαι μόνος, είσαι άσκημος κι εκείνη είναι ένα όμορφο κορίτσι».

Είναι αναποφάσιτος. Ίσως να μην καταφέρνει να καταλάβει αν αστειεύομαι ή αν σοβαρολογώ.

Του δίνω τη χαριστική βολή.

«Μόλις κέρδισες ένα οχτακόσια. Θα σου μείνει ένα εξακόσια».

«Οκέι. Για να δούμε, τι είσαι άξιος να κάνεις».

Τον παρατάω εκεί. Τώρα είναι η σειρά του να το παίξει θεατής. Διασχίζω το δρόμο και πλησιάζω το κορίτσι, που καπνίζει με την τσάντα στον ώμο και με παρατηρεί ζυγιάζοντάς με. Είναι πολύ πιο χαριτωμένη, από κοντά. Όμορφη, θα την έλεγα. Τα μάτια της είναι ανοιχτοκάστανα, μελαγχολικά, κι ίσως έχουν δει πάρα πολύ περιθώριο και διηγούνται πράγματα που λαχτάρησε και που δεν απέκτησε ποτέ.

Της χαμογελάω.

«Γεια σου. Μου δίνεις τη φωτιά σου, σε παρακαλώ;»

Εκείνη κατεβάζει την τσάντα από τον ώμο, ψάχνει μέσα και μου δίνει έναν πλαστικό αναπτήρα. Πρέπει να δουλεύει λίγο καιρό εδώ. Τα χέρια της δεν έχουν ακόμα χαλάσει από τα απορρυπαντικά κι απ' τις δουλειές, στο σπίτι και όχι μόνο. Από τον τρόπο που με κοιτάζει καταλαβαίνω ότι αντιλήφθηκε πως η φωτιά ήταν απλώς μια πρόφαση. Κι όχι και πολύ πρωτότυπη, για να είμαι ειλικρινής.

Παίρνω τα Μάλμπορο και ανάβω ένα. Δείχνω ανάμεσα στον καπνό το κτίριο πίσω της.

«Εδώ δουλεύεις;»

Κάνει ένα αόριστο νεύμα με το κεφάλι.

«Καθαρίστρια. Αν αυτό το λες δουλειά, ναι, εδώ δουλεύω».

«Πώς σε λένε;»

«Κάρλα».

«Ωραία, Κάρλα. Μπορώ να σου κάνω μια προσωπική ερώτηση;»

Εκείνη εφαρμόζει τον κανόνα της σιωπής-συναίνεσης. Είναι περιέργη. Αυτό σημαίνει ότι είναι και ζύπνια.

«Πόσο μισθό παίρνεις;»

Με περιεργάζεται, περιμένει να δει πού θέλω να καταλήξω. Δεν υπάρχει φόβος στα μάτια της κι αυτό μου αρέσει.

«Εκατόν ογδόντα».

«Θες να βγάλεις εκατόν πενήντα σε μια-δυο ωρίτσες;»

Εκείνη καταλαβαίνει αμέσως. Περιμένω χαστούκι, το οποίο δεν έρχεται. Αυτό λέει πολλά. Ίσως να μην είναι πρωτάρα σε τέτοιου είδους προτάσεις. Ίσως να βρίσκεται σε εξαιρετικά μεγάλη ανάγκη. Ίσως, αστραπιαία, να

διέκρινε απλώς μια διέξοδο για να ξεφύγει από το περιθώριο, από τα κατεψυγμένα τρόφιμα κι από τα ετοιματζίδικα φτηνά φουστάνια. Τα σενάρια είναι πολλά κι ούτε ένα δε μ' ενδιαφέρει.

Μόνο ένα πράγμα μένει να ξεκαθαριστεί και το κάνει κι αυτό.

«Με ποιον;»

Κάνω μια κίνηση με το κεφάλι προς ένα σημείο πίσω μου. Εκείνη εντοπίζει τον Ντεϊτόνα στην απέναντι μεριά του δρόμου. Έπειτα με κοιτάζει με κάποια απογοήτευση στα μάτια. Τέλος τα χαμηλώνει γυρεύοντας την άσφαλτο, προτού απαντήσει.

«Ε, δεν είναι κι ο Ρόμπερτ Ρέντφορντ».

Παίρνω μια αθώα έκφραση, όπως κάνουμε μπροστά στο προφανές.

«Αν ήταν, δε θα καθόμουν εγώ εδώ να μιλάω μαζί σου».

Κοιτάζει τις άλλες που, συγκεντρωμένες, δείχνουν να την περιμένουν λίγα βήματα πιο κει. Αφότου ξεκίνησε η κουβέντα μας, αυτές συνέχισαν να μας περιεργάζονται κάνοντας τις εκτιμήσεις τους. Κάτι γελάκια, λίγα βλέμματα. Δεν αποκλείω ένα-δυο να ήταν κι από ζήλια. Η Κάρλα στρέφει πάλι το βλέμμα της σ' εμένα και στα ανοιχτοκάστανα μάτια της διαβάζω την πρόκληση.

Μιλάει χαμηλόφωνα, σαν να της ξέφυγε μια σκέψη από τα χείλη. Προτείνει μια εναλλακτική.

«Μ' εσένα θα πήγαινα και τζάμπα...»

Κουνάω ελαφρά το κεφάλι και αποκλείω κάθε προοπτική προς αυτή την κατεύθυνση.

«Εγώ είμαι εκτός».

Της χρειάζεται κάποια διευκρίνιση.

«Δε σου αρέσω εγώ ή δε σου αρέσουν οι γυναίκες;»

«Ούτε το ένα ούτε το άλλο. Ας πούμε ότι σ' αυτή τη φάση εγώ είμαι απλώς μεσάζοντας».

Η Κάρλα σωπαίνει. Καταλαβαίνω ότι ζυγιάζει τα υπέρ και τα κατά. Δεν πιστεύω ότι είναι ηθικό το ζήτημα, ευκαιριακό μονάχα. Ίσως ανήκει σ' εκείνο το είδος οικογένειας όπου ο πατέρας έχει στην ιδιοκτησία του ό,τι υπάρχει και δεν υπάρχει μες στο σπίτι, μαζί και τις κόρες του. Το θέμα είναι μόνο να δώσεις μια τιμή κατάλληλη για κάτι που εκείνη συνήθως είναι αναγκασμένη να το παραχωρεί χωρίς δυνατότητα επιλογής. Ή μπορεί πάλι να είναι και ιδέες που κατεβάζω μόνος μου και, όπως συμβαίνει συχνά, η αλήθεια να βρίσκεται αλλού. Κανείς δεν μπορεί να ξέρει πραγματικά τι περνάει από το κεφάλι των ανθρώπων.

Μερικές φορές ενδιαφέρει μόνο αυτό που ο κόσμος αποφασίζει τελικά να κάνει.

Η Κάρλα συγκατανεύει με το κεφάλι.

«Πες του να με περιμένει μπροστά στο Αλεμάνια, στην οδό Μόντε Μπιάνκο. Σε δύο λεπτά θα είμαι εκεί».

Της δείχνω την πορτοκαλί Πόρσε του Ντεϊτόνα. Είναι ένα παλιό μοντέλο, η αίγλη του έχει ξεθωριάσει. Μια αίγλη που έμεινε στα χέρια του πρώτου ιδιοκτήτη, ο οποίος τώρα σίγουρα οδηγεί το τελευταίο μοντέλο. Αλλά, για τύπους σαν τον Ντεϊτόνα και για τον κόσμο που μπαμβγαίνει σ' εκείνο το αυτοκίνητο, είναι έτσι κι αλλιώς ένα ισχυρό χαρτί.

«Νά, εκείνο εκεί είναι το αμάξι».

«Καλά».

Ενώ μιλάμε, οι συναδέλφισσές της απομακρύνονται. Η Κάρλα δείχνει ανακουφισμένη. Για την ώρα δεν οφείλει

να δώσει εξηγήσεις. Είμαι βέβαιος ότι την επόμενη μέρα θα τις έχει έτοιμες. Το χρήμα και το αίσθημα ενοχής είναι άριστα κίνητρα για το ψέμα.

«Μόνο μια συμβουλή».

«Ναι;»

«Ζήτη να σε κεράσει καφέ και μην μπεις στο αμάξι αν πρώτα δε βάλεις τα λεφτά στην τσάντα».

Εκείνη με κοιτάζει μ' ένα χαμόγελο που δεν είναι εντελώς χαμόγελο.

«Έτσι γίνεται;»

«Ναι, έτσι γίνεται».

Κάνω μεταβολή για να φύγω κι από την απέναντι πλευρά του δρόμου ξανάρχεται στα μάτια μου η μορφή του Ντεϊτόνα σε στάση αναμονής. Διασχίζω το δρόμο και βρίσκομαι κοντά του. Ήταν παρών στο διάλογο, χωρίς να ξέρει στην πραγματικότητα τι συνέβαινε, ακριβώς όπως και οι συναδέλφισσες της Κάρλα. Όταν φτάνω κοντά του, πετάω το αποτσιγάρο και φυσάω την τελευταία ρουφηξιά καπνού για ν' αυξήσω το σμογκ του Μιλάνου.

«Λοιπόν;»

«Να την περιμένεις έξω από το Αλεμάνια. Θα σε βρει εκεί».

«Πόσο;»

«Εκατόν πενήντα, όπως σου είχα πει».

«Γαμώτο».

Ίσως ο Ντεϊτόνα να μην πιστεύει στ' αυτιά του και μ' αυτή τη λέξη θέλει να εκδηλώσει την κατάπληξή του. Ή ίσως να ήλπιζε σε κάνα σκόντο. Στη γοητεία του έχει πάψει να πιστεύει από καιρό.

«Και τις δικές μου τις πενήντα».

Απλώνω το χέρι προς το μέρος του με την παλάμη ανοιχτή. Αυτός καταλαβαίνει και ψαχουλεύει την τσέπη του. Έπειτα μου δίνει ένα χαρτονόμισμα κατατσαλακωμένο, όπως πρέπει να είναι τα χρήματα που κερδίζονται χωρίς κόπο. Μόνο που αυτή τη φορά τα κέρδισα εγώ. Χωρίς να κλέψω στα χαρτιά. Το παιχνίδι είναι πιο παλιό κι από τη λάσπη κι εγώ ξέρω τους κανόνες του. Και ο Ντεϊτόνα τους ξέρει, αλλά δε ρίχνει τα μούτρα του για να τους εφαρμόσει. Του φτάνει που βρίσκεται κάποιος να το κάνει για λογαριασμό του. Όπως και τόσοι άλλοι, είναι διατεθειμένος να πληρώσει, γι' αυτό.

Ενώ χώνω τα λεφτά στην τσέπη του σακακιού, με κοιτάζει με σημασία.

«Μη μου κάνεις πλάκα, Μπράβο».

Κουνάω τους ώμους.

«Το ξέρεις πως πλάκα δεν κάνω ποτέ».

Ο Ντεϊτόνα πλησιάζει την Πόρσε, ανοίγει την πόρτα, μπαίνει μέσα και βάζει μπροστά τη μηχανή. Περιμένει να ελευθερωθεί ο δρόμος και φεύγει με κατεύθυνση την πλατεία Λότο. Στο πράσινο φανάρι ανάβουν τα στοπ και το αμάξι εξαφανίζεται στα δεξιά, προς μια αμφίβολη περιπέτεια.

Τώρα έχω μείνει μόνο εγώ.

Ψηλαφίζω την τσέπη του σακακιού μου, βρίσκω τα κλειδιά και κατευθύνομαι προς το αμάξι, ένα Μίνι Ινοτσέντι μπλε, παρκαρισμένο εκεί κοντά.

Μπαίνω στο ανώνυμο μεταφορικό μου μέσο. Στα αριστερά μου η Κάρλα προσπερνάει βιαστική, για να πάει στο ραντεβού της. Με βλέπει και χαμηλώνει το βλέμμα στο έδαφος. Καλή επιτυχία, κοπελιά. Μισθός ενός μήνα

για δυο ώρες δουλειά δεν είναι κι άσκηση, αν ξέρεις να προσαρμόζεσαι. Εκείνη απέδειξε ότι ήθελε να το κάνει. Αντίθετα για μένα ήταν κάτι σαν διασκέδαση, γιατί συνήθως έχω συμφωνίες και δοσοληψίες εντελώς διαφορετικής εμβέλειας. Δεν αναρωτιέμαι σε τι προσκρούει αυτό που μόλις έκανα και που κάνω κατά συνήθεια.

Ο νόμος των ανθρώπων είναι μια γραμμή τραβηγμένη με το χέρι και μάλιστα με όχι κι εξαιρετικά σταθερό χέρι. Άλλος υπερβαίνει τα όρια κι άλλος τα σέβεται. Εγώ έχω την πεποίθηση ότι ζω πάνω από αυτά, ανυψωμένος ίσαμε μια σπιθαμή, χωρίς ποτέ ν' ακουμπώ τα πόδια μου στη μια ή στην άλλη πλευρά. Δε θέτω ερωτήματα στον εαυτό μου, γιατί ο κόσμος που έχω γύρω μου δε θέτει και σ' εμένα κανένα.

Είτε σας αρέσει είτε όχι, έτσι είμαι εγώ.